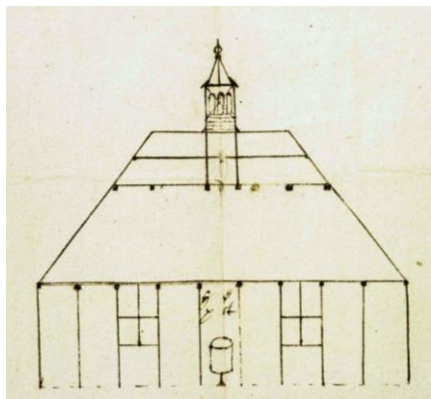

- Info onderweg
- Kerke Oudesluis
 - De Grote Sluis
 - Korte Ruigeweg
eendenkooi
 - Hoeve Zandwijk
(nr. 25)
 - Kapel Keinse
Keinsemerwiel
 - Grote Sloot
Leeuwenhorn
 - Gem. huist
cahof
 - Ruigeweg
Hoeve Ananas
 - St. Maartens
vlotbrug
melkfabriek
 - Belkmerweg
't Wildrijn
 - molen v. Zeeman
't Zand
 - oude plantagie
ah kan. 't Zand
 - eendenkooi
Korte Bosweg
 - Mosselwiel
 - Zijperdyk

Historische fietstocht 400 jaar Oudesluis

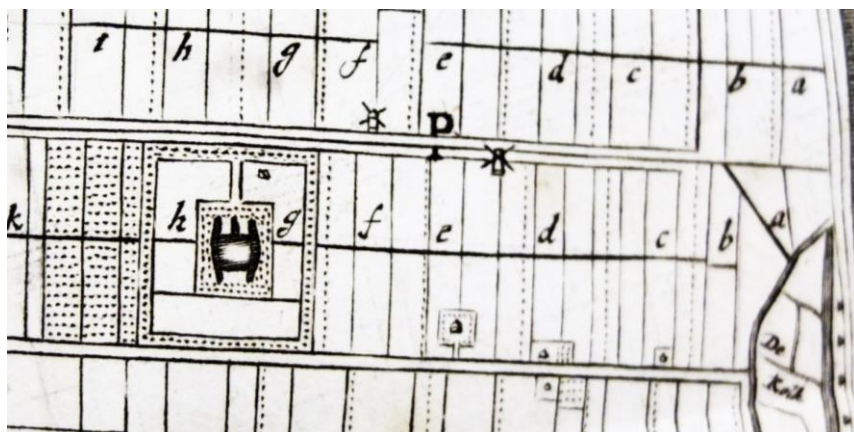

We vertrekken vanaf de kerk van Oudesluis.

De Hervormde kerk is hier al sinds 1658 en was toen 45 voet lang en 20 voet breed en opgebouwd van hout met een rieten dak. Er zat ook nog een schooltje in het gebouw. In de loop van de eeuwen is er veel aan verbouwd en de huidige kerk bestaat sinds 1861.

(Is wel grondig opgeknapt!)

We gaan vanaf de kerk r.a en dan r.a. de brug over. We vervolgen de weg en rijden over de spoorweg-overgang de Korte Ruigeweg in. Op nr. 41 woont kooiker Hidde Bessembinders, die al 45 jaar deze 400-jarige eendenkooi beheert. De kooi is nog in gebruik en niet te bezoeken!

De eendenkooi op de kaart van Zoutkamp (1664)

We fietsen verder en steken de Keinsmerweg over naar Hoeve Zandwijk. De Korte Ruigeweg heette vroeger nog gewoon Ruigeweg, voordat het kanaal Stolpen-Kolhorn werd aangelegd. Het was een zandpad en de gronden langs die weg waren ook nogal zanderig, vandaar de naam: Zandwijk. Voor 1750 heette de boerderij nog 'Krijgsrust' en hij kreeg die naam, omdat het hele goed toen eigendom was van Elbert, Pietersz. Elias. Hij was kapitein ter zee bij de Admiraliteit van West-Friesland en het Noorderkwartier en deze plek was een rustpunt tijdens zijn militaire bezigheden!

We gaan nu r.a. de Keinsmerweg op, steken de Grote Sloot bij Keinsmerbrug over en rijden rechtdoor naar De Keins. Hier r.a. naar de Kapel.

Kapel aan de Keins

In 1508 spoelde tijdens een zware orkaan een boegbeeld van een schip aan bij het gehucht Keins aan de Westfriese dijk. Het boegbeeld was een beeld van de heilige maagd Maria. Het beeld werd gewassen in een nabij gelegen put en later in een wegkapel geplaatst. Al gauw bleek de put bij de Kapel geneeskrachtig te werken en werd de plek een bedevaartsoord. Het echte Mariabeeld is nu te vinden in het Westfries Museum in Hoorn en in de Keins hangt een keramisch Mariabeeld. De Kapel wordt nog steeds door zeer veel mensen bezocht!

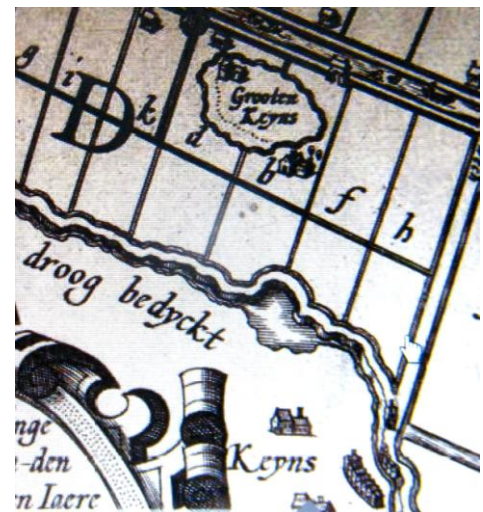

Maria van de Keins
(In het Westfries Museum te Hoorn)

Vanuit de kapel gaan we l.a. de Westfriese dijk op en fietsen door tot de Keinsmerwiel, een overblijfsel van een dijkdoorbraak. Van hier uit hebben we een mooi uitzicht op Groot Keijns, of Leeuwenhorn. Dit was ooit een onbedijkt eilandje. Aan de Grote Sloot staan nu nog de boerderijen met die namen.

Keinsmerwiel (2016)

Keinsmerwiel, Keijns en Groot Keijns op oude kaart van Doetecomius uit 1600

We fietsen terug naar de Keins en slaan l.a. de Keinsmerweg op en fietsen terug naar Keinsmerbrug. Hier steken we de brug over en slaan l.a. de 'stille' kant van de Grote Sloot in. Even verderop hebben we over het riet heen kijkend nog uitzicht op Groot Keijns en de molen D. die door Kees Otter vanaf 1979 in ruim 10 jaar helemaal werd opgeknapt! Aan het einde gaan we over de brug van het Kanaal Stolpen – Kolhorn en slaan dan r.a. en rijden verder langs de stille kant van de Grote Sloot. Op nr. 367 passeren we het oude notarishuis van notaris Vrijburg, eerst Huize Buitenlust. Dit was ooit een buitenverblijf met 'plantagie.' (lusthof met boomgaard)

Vorbij de kruising met de Schagerweg zien we aan de overkant van de grote Sloot het oude raadhuis uit 1908. Een eindje verderop stond het oudste raadhuis, (1811-1908) maar dat is helaas afgebroken!

Wij fietsen nu door tot net voorbij huisnummer 273 en gaan dan over een dam het land in. Later wordt dit een verhard pad tot aan de Ruigeweg. Daar slaan we dan l.a. en passeren al snel het oude landgoed het 'Ananas' en het bijbehorende Ananasbosje aan de rechterkant. De naam Ananas is een verbastering van de namen Anna uit: Sint **Ann**aland, waar ooit de fam. van Philips Doublet vandaan kwam, toen hij het buitenverblijf overnam van de failliete Maarten Vinck. Zijn moeder heette **Anna** van Dam. Het werd eigendom van de fam. Van Strijen, die ook het 'Wildrijck' bezat en hier een weiland had, dat als vinkenbaan was ingericht: 'Vinckenweijdt' (om vinken te vangen!) Na 1850 werd de buitenplaats een boerderij met een bosje erbij, een geriefbosje, waarvan het hout gebruikt werd voor de werktuigen van de boeren. Het Ananas is nog steeds als boerderij in gebruik.

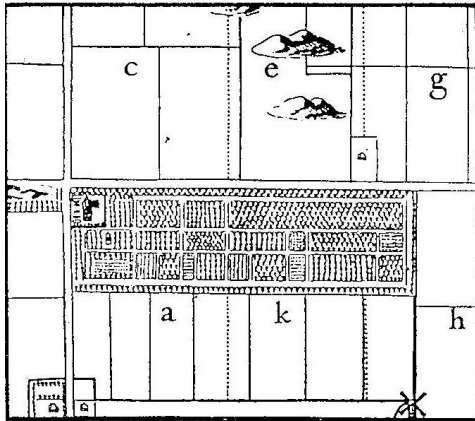

De Eensgezindheid

We vervolgen de Ruigeweg en slaan bij de kruising r.a. de St. Maartensweg in en rijden door, tot we vlak voor de vlotbrug aan de rechterkant het oude pand van de melkfabriek de "Eensgezindheid" zien. In 1911 is deze melkfabriek gesticht door de samenvoeging van de kaasfabriekjes 'Klein Begin' en 'De Kaasfabriek' uit St. Maartensvlotbrug en St. Maartensbrug. De fabriek groeide voorspoedig en in 1931 / 1932 verrees een groter hoofdgebouw, waarna in de jaren '50 het gehele complex nog eens zou worden uitgebreid. In 1962 stopte de fabriek, als gevolg van toenemende schaalvergroting en concentraties in de zuivel.

We gaan de vlotbrug over en de (drukke!) Rijksweg en vervolgen aan de overkant van het Noord- Hollands Kanaal de Zeeweg tot de kruising met de Belkmerweg. Hier gaan we r.a. en meteen op de hoek vinden we het Wildrijck. Vroeger stond hier het 'Torenhuisje' (zo genoemd naar het opvallende dak.) Dit was ooit het jagershuisje van het bos!

Het 'Wildrijck' was een Hofstede met plantagie, boerenwoning en landerijen, toen het werd gekocht door Mr. Jacob van Strijen in 1711.

Het hele goed stond al op de kaart van Zoutman uit 1664! Het buitenverblijf stond op dezelfde plaats als het 'Torenhuis' nu. De fam. van Strijen bezat toen ook het 'Ananas' aan de Ruigeweg.

Toen het Wildrijck later eigendom werd van de graaf Van Bentinck, werd het een jachtbos!

Nu is het van Landschap Noord-Holland en vrij toegankelijk!

We rijden nu de hele Belkmerweg af tot de Stolperweg, steken die over en rijden dan verder over de Belkmerweg (wordt hier ook wel het 'Schildersweggetje' genoemd vanwege de vele bewoners met de naam Schilder!) Aan het eind daarvan fietsen we l.a. via de Parallelweg en later r.a. over de Verbindingsweg naar de vlotbrug over het Noord-Hollandsch Kanaal en zo rijden we nu het dorp 't Zand binnen en de Keinsmerweg op.

Al op de kaart van Zoutman uit 1665 is te zien, dat er op de kruising van de Boschweg en de Keinsmerweg een 'Buitenplaats' is: 'Jagerslust.' Deze stond precies tegenover de herberg 'Het Wapen van Alkmaar.'

Het was een Herenhuis met ruime vertrekken, een tuinmansion, een koetshuis, boomgaarden, moestuin en een mooie, visrijke vijver rondom het huis met een stenen vissershuis! Er was ook nog een wildbaan (met veel wild!) en een molen met molenaarswoning. Bovendien was er een stalling voor 10 paarden.

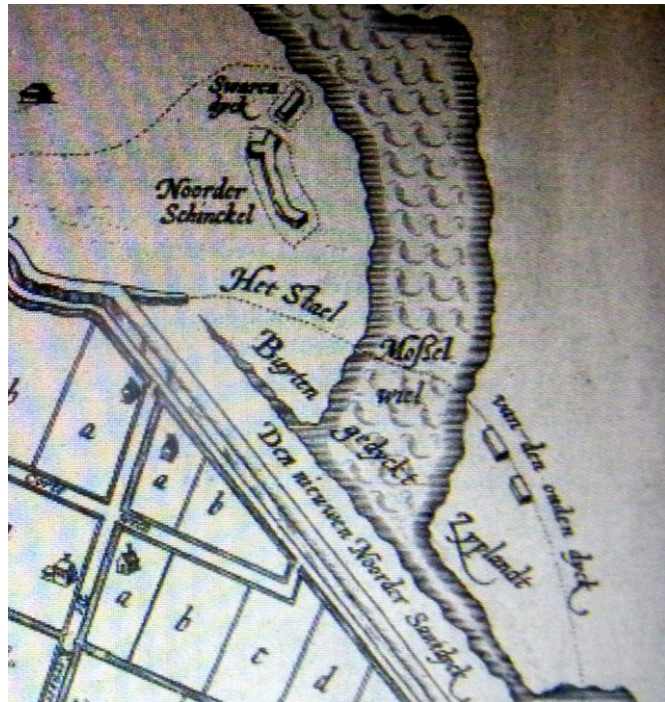
Het 'goed' lag op een strategisch punt op de route: Amsterdam - Alkmaar - Schagerbrug - 't Zand en Den Helder. Mensen op doorreis per trekschuit, of per koets, konden in de herberg 'Het Wapen van Alkmaar' eten en overnachten en bij Jagerslust konden ze 'verpozing' vinden! Het gehele 'Buiten' stond op de plaats, waar nu de kerk en het verzorgingshuis staan.

We fietsen nu verder over de Keinsmerweg, tot de Korte Bosweg. Hier slaan we l.a. en rijden door tot aan de Zijperdijk. Onderweg passeren we weer een eendenkooi en die is net zo oud, als die van de Korte Ruigeweg, maar deze is nu niet meer in gebruik om eenden te vangen voor consumptie, maar om ze te ringen.

Verderop komen we dan nog langs de 'Mosselwiel,' die in 1600 bij hoog water nog in verbinding stond met het 'Oochmer gadt' en de Noordzee. Het lag tussen de huidige Kolksluis en de plaats waar nu de Noord-Schinkeldijk de Zijperdijk treft. Er staat nu alleen nog een boerderij met die naam.

Aan het eind van de Korte Bosweg slaan we r.a. de Zijper Dijk op. Deze vormde vroeger de grens met het water van de Zuiderzee.

(De Wieringerwaard werd droog-gemaakt in 1610.)

Kaart uit 1600 van Doetecomius

We volgen de Zijper Dijk tot de Korte Belkmerweg en gaan daar r.a. en fietsen door, tot we bij de boerderij 'Groenland' komen, op nr. 40. Bij de ingang staan 2 walviskaken.

De oorspronkelijke buitenplaats werd rond 1640 aangelegd en in 1773 kreeg de boerderij de naam Groenland, omdat de nieuwe eigenaar, Dirk Hopman, sinds 1767 commandeur ter walvisvaart op Groenland was. Hij zette de walviskaken op zijn oprijlaan. (In Oudesluis waren in die tijd meer walvisvaarders!)

We fietsen terug naar de Zijperdijk, gaan r.a. en slaan even later r.a. de Noorderweg op en fietsen verder tot aan de Grote Sluis! Als we hier de sluis bekijken, is het amper voor te stellen, dat deze sluis ooit de grootste van Europa was! Hij werd gebouwd in 1562 van hout en in 1631 werd dat hout vervangen door steen. Hij was 100 voet lang (30 m) 24 voet breed (7.5 m) en 2 voet dieper dan de houten sluis, waardoor er grotere schepen door konden varen naar de Grote Slot! Ze bouwden de nieuwe sluis naast de oude sluis en deze sluis was van groot belang voor de doorvoer van materialen voor de opbouw van de Zijpe en aanvoer van mest en compost voor de zandgronden. Bovendien werd al het overtollige water van de Zijpe en ook van Schoorl, Bergen en zelfs het Geestmerambacht hier gespuid! Ook werd Oudesluis een belangrijke doorgangplaats voor de mensen die naar Texel gingen om ingescheept te worden op de schepen van de V.O.C. en voor de walvisvaart.

kaart uit 1600

Nu fietsen we verder naar de Herberg van Oudesluis en het eindpunt van deze fietstocht!

